

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2022 - 2383

Doknr.
564206

Dato
09-06-2022

Folketingets Social- og Ældreudvalg har d. 25. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 374 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mette Thiesen (NB).

Spørgsmål nr. 374:

”Vil ministeren redegøre for retstillingen for forældre i anbringelsessager, der ønsker at gøre indsigelse mod rigtigheden af oplysninger, som indgår afgørelsesgrundlaget, og for om klager har ret til at gøre indsigelse og få rettet eller efterprøvet en oplysnings rigtighed og endelig for, hvorledes en forælder retsligt er stillet, såfremt kommunen og forælderen er uenig om en konkret oplysnings rettighed, herunder i hvilket omfang databeskyttelsesretlige regler kan påberåbes?”

Svar:

1. Jeg skal først og fremmest oplyse, at kommunerne har ansvaret for, at anbringelsessager oplyses i tilstrækkeligt omfang, inden der træffes afgørelse. Denne pligt følger af et grundlæggende forvaltningsretligt princip, der kaldes officialmaksimen. Pligten har bl.a. nær sammenhæng med reglerne om partshøring i forvaltningslovens § 19.

Det følger af forvaltningslovens § 19, stk. 1, at en myndighed har pligt til, inden den træffer afgørelse, at gøre parten bekendt med oplysninger om sagens faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, som er til ugunst for parten og af væsentlig betydning for sagens afgørelse, når parten ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af disse oplysninger. Det betyder, at forældremyndighedsindehavere i en anbringelsessag vil blive gjort bekendt med sagens faktiske oplysninger, herunder evt. anonyme indberetninger, og i den forbindelse vil få mulighed for at påpege, hvad forældremyndighedsindehavere anser for at være misforståelser, unøjagtigheder eller ufuldstændigheder i sagsmaterialet, inden kommunen træffer afgørelse i sagen.

Hertil har sagens parter ret til aktindsigt i sagen efter reglerne i forvaltningslovens kapitel 4. Reglerne om partsaktindsigt betyder navnlig, at forældremyndighedsindehavere i en anbringelsessag har mulighed for at gøre sig bekendt med sagens dokumenter og på den baggrund kan tage stilling til, om de oplysninger, der indgår i sagen, bør suppleres eller korrigeres.

2. Social- og Ældreministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Justitsministeriet, som har indhentet en udtalelse fra Datatilsynet, der har oplyst følgende:

"Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1, at den registrerede har ret til at få den dataansvarliges – f.eks. en offentlig myndigheds – bekræftelse på, om personoplysninger vedrørende den pågældende behandles, og i givet fald adgang til personoplysningerne og nærmere information om behandlingen, herunder – i henhold til bestemmelsens litra g – enhver tilgængelig information om, hvorfra personoplysningerne stammer, hvis de ikke er indsamlet hos den registrerede.

Endvidere følger det af forordningens artikel 15, stk. 3, at den dataansvarlige skal udlevere en kopi af de personoplysninger, der behandles om den registrerede.

Retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15 gælder dog kun i forhold til oplysninger, som den dataansvarlige i forvejen behandler. Den dataansvarlige er således ikke forpligtet til at tilvejebringe (nye) oplysninger i forbindelse med en anmodning om indsigt.

Det bemærkes i øvrigt, at borgerens mulighed for at gøre sig bekendt med det grundlag, som en myndigheds afgørelse bygger på, i sager, som dem der spørges ind til her, typisk bedst tilgodeses efter forvaltningslovens regler om partsaktindsigt, hvorfor en anmodning om (akt)indsigt som udgangspunkt vil skulle vurderes efter dette retsgrundlag.

Hvis en borger mener, at der behandles urigtige oplysninger om den pågældende, har borgeren efter databeskyttelsesforordningens artikel 16 mulighed for at anmode om, at oplysningerne berigtiges.

Hvis myndigheden er enig i, at oplysningerne er urigtige, skal myndigheden rette disse. Det kan f.eks. handle om faktuelle oplysninger, der er blevet registreret forkert ved en fejl eller lignende, og som der ikke er diskussion om. For offentlige myndigheder gælder dog en journaliseringspligt, som betyder, at myndigheden i almindelighed ikke kan ændre eller fjerne oplysninger, som først er indgået i en sag. Som offentlig myndighed berigtiger man derfor typisk de forkerte personoplysninger ved at tilføje de korrekte oplysninger på sagen uden samtidig at fjerne de urigtige oplysninger.

Er myndigheden derimod ikke enig i, at oplysningerne er urigtige, bør myndigheden sørge for, at der bliver lavet en tilføjelse på sagen, hvor det fremgår, at borgeren ikke er enig.

Spørgsmålet om, hvilken vægt forskellige oplysninger, herunder bestridte oplysninger, skal tillægges ved afgørelsen af en konkret sag reguleres ikke af databeskyttelsesreglerne."

3. Jeg kan oplyse, at sagens parter, det vil sige personer med del i forældremyndigheden og barnet, der er fyldt 12 år, har mulighed for at klage over børn og unge-udvalgets afgørelser om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke til Ankestyrelsen, som er den øverste administrative klageinstans.

I behandlingen af en sådan klagesag foretager Ankestyrelsen en fuld prøvelse af sagen, hvilket betyder, at Ankestyrelsen både foretager en retlig efterprøvelse af sagen, og kan tilsidesætte et lovligt skøn, som er foretaget i sagen. Ankestyrelsens afgørelse kan efterfølgende indbringes for retten. Sagens parter har ret til gratis advokatbistand ved behandling af en sag om anbringelse uden samtykke.

Med venlig hilsen
Astrid Krag